

Valtuustoaloite 2025 / maksuton ehkäisy 20-24-vuotiaille eurajokelaisille nuorille

Hyvinvointi- ja kuntakehityslautakunta 07.05.2025 § 40

“Satakunnan hyvinvointialue on laskenut maksuttoman ehkäisyn ikärajaa 20 vuoteen.

Tammikuussa 2024 maksuttoman ehkäisyn tarjoamista perusteltiin nuorten yhdenvertaisuudella. "ilman maksuttomuutta osalla nuorista ei olisi mahdollisuutta ehkäisyvalmisteisiin taloudellisista syistä, sanoo tiedotteessa hankekoordinaattori Anna-Maija Heikkilä." Yle 9.1.2024

"Eniten raskaudenkeskeytyksiä tehdään koko maassa juuri maksuttoman ehkäisyn kohderyhmälle eli 20-24-vuotiaille. Satakunnassa määrä on ollut laskussa viime vuodet." Anna Kuromaa Yle 9.1.2024

Väestöliitto kannattaa maksutonta ehkäisyä alle 25-vuotiaille nuorille. Abortti aiheuttaa aina inhimillistä kärsimystä, jonka vähentämiseen kunnan tulee panostaa.

Maksuton ehkäisy on suhteellisen helppo järjestää yhdessä Sata-alueen kanssa. Nuoret käyvät edelleen alueen seksuaaliterveysneuvolassa ja saavat ehkäisyvalmisteet sieltä. Sata-alue laskuttaa nuorille annetut ehkäisyvalmisteet kunnalta, jolloin kunnan kustannus on alle 10 000 euroa.

Eurajoen Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää, että kunta tarjoaa maksuttoman ehkäisyn 20-24-vuotiaille eurajokelaisille nuorille.”

Eurajoen Kokoomuksen valtuustoryhmä

Soteuudistuksen ja hyvinvointialueiden palveluiden järjestämisen pohjaksi kunnilta siirrettiin kuntien veropohjasta resurssit hyvinvointialueelle ja niiden myötä päätäntävalta maksuttoman ehkäisyn järjestämisestä siirtyi myös hyvinvointialueelle.

Satakunnan hyvinvointialueen karsiessa palveluitaan, on monen muunkin palvelun kohdalla todettu, että aiemmin kuntien vastuulla ollut ja aloitettu palvelu loppuu. Kunnan näkökulmasta siis olemme antaneet resurssimme hyvinvointialueen käyttöön, jotta kuntalaiset saavat palveluja. Emme kuitenkaan päättä enää palveluista emmekä niihin käytetyistä resursseista. Eurajoen kunnan ei ole järkevää aloittaa toimintamallia missä kunta maksaa periaatteessa kaksi kertaa palvelusta. Ensin antamalla resurssit palveluihin ja sitten maksamalla toisen kerran saadakseen jonkun palvelun. Maksuton ehkäisy ei kuulu enää kuntapalveluihin.

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja kuntakehityslautakunta päättää, ettei Eurajoen kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustolaloite maksuttomasta ehkäisystä 20-24-ikäisille aiheuta toimenpiteitä.

Päätös

Keskustelun aikana Anne Veneranta esitti, että asia palautetaan valmisteluun. Mikko Nordberg kannatti.

Hyvinvointi- ja kuntakehityslautakunta palautti asian yksimielisesti valmisteluun.

Hyvinvointi- ja kuntakehityslautakunta 26.08.2025 § 58

Hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden palveluiden toimialuejohtajan selvityksen mukaan hyvinvointialue ei pysty toteuttamaan maksutonta ehkäisyä yhden kunnan osalta 20-24-vuotiaille. Myöskään hyvinvointialueen potilastietojärjestelmästä ei saa eriytettyä 20-24-vuotiaita ja tietyn kunnan asukkaita. Tästä syystä ei ole myöskään saatavilla arviota siitä, millainen summa muodostuu eurajokelaisten 20-24-vuotiaiden nuorten käyttämistä ehkäisyvalmisteista.

Maksuton ehkäisy ei kuulu enää kuntapalveluihin ja päätävävalta maksuttoman ehkäisyn järjestämisestä kuuluu hyvinvointialueelle. Maksutonta ehkäisyä tarjotaan edelleen hyvinvointialueen toimesta alle 20-vuotiaille.

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja kuntakehityslautakunta päättää, ettei Eurajoen kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustolaloite maksuttomasta ehkäisystä 20-24-vuotiaille aiheuta toimenpiteitä.

Päätös

Keskustelun aikana Maria Pätsi esitti asian palauttamista uudelleen valmisteluun ja huomioimista vuoden 2026 talousarvion laadinnassa. Anniina Näyrä kannatti Pätsin esitystä. Hyvinvointi- ja kuntakehityslautakunta hyväksyi yksimielisesti Pätsin esityksen.

Hyvinvointi- ja kuntakehityslautakunta 05.11.2025 § 90
59/06.00/2025

Hyvinvointi- ja kuntakehityslautakunnan talousarviossa 2026 on huomioitu reseptillä hankittavien ehkäisyvalmisteiden korvaus 20-24-vuotiaille eurajokelaisille. Hyvinvointipalveluissa on valmisteltu ehkäisyvalmisteiden korvausperusteet. Jos Satakunnan hyvinvointialue muuttaa käytäntöään maksuttomasta ehkäisystä koskemaan myös 20-24-vuotiaita, kunta ei enää sen jälkeen korvaa reseptillä hankittavia ehkäisyvalmisteita kuntalaisilleen.

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja kuntakehityslautakunta esittää edelleen kunnanhallitukselle Eurajoen kunnan ehkäisyvalmisteiden korvausperusteiden hyväksymistä.

Päätös

Hyväksyttiin.
